

[Henry Christensen.]

nemførelse af et studium koster fra 20 000—30 000 kr. Som allerede anført er mulighederne for hjælp stærkt formindsket, men det må dog retfærdigvis anføres, at vanskelighederne for unge for at komme i gang på andre områder også i mange tilfælde er stærkt formindsket. Løsningen af de studerendes problemer kan imidlertid heller ikke skabes uafhængigt af andre forhold. Selvom det økonomisk er vanskeligt at gennemføre en højere uddannelse, må vi heller ikke glemme, at når man endelig har opnået en embedseksamen, har man også i langt de fleste tilfælde et stort fortrin, hvad angår økonomiske muligheder og erhvervsevner, sammenlignet med alle dem, der ikke har opnået en embedseksamen. Det er jo bl. a. disse, der skal være med til at betale omkostningerne ved en forøget støtte.

Venstre kan derfor for sit vedkommende ikke være enig i det grundlag for at give støtte, der er nedfældet af flertallet i ungdomskommissionen, og som den højtærede minister har tilsluttet sig. Dette går nemlig ud på, at støtten skal gives som legater, og at de lån, der i visse tilfælde gives studerende, også skal konverteres til legater, når de pågældende viser sig tilstrækkeligt studieegnede. Vi mener, at det må være rigtigt, at en betydelig del af den hjælp, der skal gives, netop skal gives som lån, således at de pågældende har en tilbagebetalingspligt. Der er jo studier, der gennemføres på 4 år, og som straks giver de pågældende muligheder for indkomster, der ligger væsentligt over gennemsnitsindkomsten her i landet. Befolkningen vil utvivlsomt ikke kunne forstå det, hvis disse pågældende ikke skal have pligt til at tilbagebetale den hjælp, som de har modtaget, medens de studerede. Jeg vil naturligvis gerne erkende, at der findes områder, hvor en embedseksamen ikke fører til ret store indkomster, og jeg vil derfor heller ikke sige, at al støtte udelukkende skal gives som lån. Der må her skabes tilstrækkeligt smidige regler til, at der kan tages de nødvendige individuelle

hensyn. Om størrelsen af den ydede støtte m. v. og om en række andre enkeltheder må vi naturligvis også forhandle i det kommende udvalg. I jo højere grad man vælger lånevejen, i tilsvarende højere grad vil man også blive i stand til på længere sigt at give en rimeligere støtte til de studerende. Et spørgsmål om arbejde ved siden af studierne må også gøres til genstand for overvejelser. Efter min opfattelse vil det i mange tilfælde ikke være skadeligt, at der gennem arbejde ved siden af studierne tilvejebringes visse indtægter. Det vil endda i visse situationer være en fordel.

I forbindelse med de forskellige støtteordninger vil problemet om overproduktion utvivlsomt opstå. Det vil være helt urigtigt at skjule det. I hvert fald må vi slå fast, at samfundet naturligvis ikke ved at gennemføre sådanne støtteforanstaltninger påtager sig nogen forpligtelse til at sikre, at de pågældende efter endt eksamen får en stilling, der svarer til deres uddannelse. Udfra dette synspunkt må man kunne begrænse den risiko, der foreligger for en egentlig overproduktion.

Det er naturligvis med tilfredshed, vi bemærker, at forslaget fremdeles omfatter anden uddannelse end den her omtalte. På seminarierne er der allerede i forvejen gennemført en betydelig støtteordning, således at det er meget beskedent, hvad lovforslaget giver seminarieeleverne herudover. Endelig omfatter lovforslaget uddannelsen på de såkaldte fagskoler. Her er elevtallet i stærk vækst, og de pågældende uddannelser er der stort behov for i det praktiske liv. Det er gennemgående mere kortvarige uddannelser end universitetsuddannelsen og giver derfor i endnu højere grad mulighed for en løsning på lånebasis.

Jeg skal med disse bemærkninger give udtryk for mit partis tilsagn om en medvirken til en saglig og grundig behandling af de foreliggende problemer.

Karl Olsen: Jeg skal ikke gå ind på alle de problemer, som den højtærede minister